

Savjetodavna služba u biljnoj proizvodnji

Biotehnički institut - Trg Kralja Nikole bb, 81000 Podgorica

Tel: 020 206 713 Fax: 020 206 712

E-mail: extension-pg@t-com.me

CRVLJIVOST PLODOVA JABUKE

Kada govorimo o štetočinama jabuke na prvom mjestu je jabukin smotavac (*Carpocapsa pomonella*). To je tamno-smeđi leptir sa tamnom poprečnom prugom na prednjim krilima pomoću koje ga je lako poznati. Leptir je aktivan noću dok je danju sakriven ispod lišća ili grančica. Jabukin smotavac ima 2-3 generacije godišnje.

Štete od jabukinog smotavca su velike. Riječ je isključivo o štetočini ploda kako zelenog tako i zrelog. Zeleni plodovi opadaju dok oni zreli gube i upotrebnu vrijednost zbog prisustva gusjenica kao i zaprljanosti ploda od izmeta. Takvi plodovi se ne mogu čuvati jer su podložni napadu fitopatogenih gljiva - truleži. Osim jabuke razvija se i u plodu dunje, oraha, kruške, kajsije, breskve. Prezimi lutka. Leptiri se pile obično tokom maja. Ženka polaže jaja na plodove ili blizu njih na grane i listove. Gusjenica se ubušuje u plodove i ide ka sjemenoj kućici. Nakon razvoja koga obavi u jednom ili više plodova gusjenice se spuštaju na zemlju i potom se popnu na stablo gdje se na kori preobrazi u lutku. Druga generacija obično počinje da leti tokom jula, ali se generacije prepliću, pa se javljaju istovremeno svi stadijumi ove štetočine. Ponekad se javlja i treća generacija.

U cilju dobijanja zdravih i kvalitetnih plodova neophodno je obratiti pažnju na pojavu i zaštitu od ove štetočine. Teškoće u suzbijanju smotavca javljaju se zbog toga što su leptiri aktivni skoro četiri mjeseca a i gusjenice su sa manjim pauzama uglavnom unutar ploda tako da su nedostupni hemijskim preparatima

Kada je u pitanju plantažno gajenje jabuke koriste se feromonske klopke za utvrđivanje leta leptira i na osnovu toga se određuju termini zaštite.

Optimalni rokovi za suzbijanje se obavljaju u četiri navrata

- kada su plodovi veličine lješnika to je kraj maja-početak juna (**I**) i nakon 10-dana (**II**) i
- tokom druge polovine jula (**III**) i naredno za deset dana, početak avgusta (**IV**)

Za suzbijanje smotavca registrovan je veliki broj preparata: **Sistemin E-50 ,Fosfamid 40-EC, Talstar 10-EC, Insegar 25-WP, Dimilin, Avaunt 15-SC, Fastac 10-EC, Decis2,5 EC,..**

S obzirom da tokom razvoja gusjenice prelaze sa krošnje na zemlju a potom se vraćaju postavljanje lovnih pojaseva oko debla može u znatnoj mjeri smanjiti napad ovog štetnika.

Mileva Marić dip. ing. poljoprivrede
Savjetodavna služba Herceg Novi